

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani,
judecător: O. Cernei
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu

dosarul nr. 2ra-529/2018

Î N C H E I E R E

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Iulia Sîrcu
Ion Druță, Galina Stratulat

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, admisibilitatea recursurilor declarate de Alexandr Manjara, prin intermediul avocatului Alexandru Bargan și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandr Manjara împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, prin care s-au respins apelurile declarate de Alexandr Manjara, prin intermediul avocatului Alexandru Bargan, Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 aprilie 2017,

c o n s t a t ă :

La 19 ianuarie 2017, Alexandr Manjara s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 10 aprilie 2013 în privința sa a fost pornită urmărirea penală în baza art. 193 Cod penal, iar prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 martie 2015 procesul penal în privința sa a fost încetat, cu liberarea acestuia de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

A mai menționat că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2015 a fost respins apelul părții apărării, cu menținerea sentinței fără modificări, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 septembrie 2016 a fost casată total sentința primei instanțe și dispusă achitarea reclamantului de sub învinuirea în comiterea infracțiunii art. 193 Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Consideră reclamantul că atragerea acestuia la răspundere penală și condamnarea au fost ilegale, fapt constatat de instanța supremă prin decizia nominalizată, în care s-a specificat că pornirea urmăririi penale a fost efectuată ilegal, în lipsa unor temeiuri justificate.

A susținut reclamantul că urmare a pornirii ilegale a urmăririi penale și examinării cauzei penale pe parcursul a 3 ani în instanțele de judecată, a suportat un prejudiciu material considerabil ca urmare a achitării serviciilor juridice și un prejudiciu moral enorm, fiind frustrat, înjosit, tratat ca un delictant și infractor.

A solicitat reclamantul încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, a prejudiciului material în mărime de 36 500 lei și a cheltuielilor judiciare suportate pe parcursul judecării prezentei cauze.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 februarie 2017 în proces a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 aprilie 2017 acțiunea înaintată de Alexandr Manjara s-a admisă parțial și s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Alexandr Manjara suma de 1 000 lei cu titlu de compensație a prejudiciului moral, suma de 10 000 lei cu titlu de compensație a prejudiciului material, cauzate prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești și suma de 5 350 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, iar în total suma de 16 350 lei, în rest pretențiile privind repararea prejudiciului material și moral s-au respins ca neîntemeiate.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 02 mai 2017 Alexandr Manjara, prin intermediul avocatului Alexandru Bargan a declarat apel, solicitând casarea parțială a acesteia în partea pretențiilor respinse, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care a admite integral acțiunea.

La 27 aprilie 2017 Ministerul Justiției al RM a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea.

Iar, la 24 mai 2017 hotărârea primei instanțe a fost contestată cu apel și de Procuratura Generală a RM, care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017 s-au respins apelurile declarate de Alexandr Manjara, prin intermediul avocatului Alexandru Bargan, Ministerul Justiției al RM și Procuratura Generală a RM și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 aprilie 2017.

La 28 decembrie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei (f.d. 190).

Iar, la 15 ianuarie 2018, Alexandr Manjara, prin intermediul avocatului Alexandru Bargan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La 19 ianuarie 2018, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei

instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate în termen, în cazul în care copia deciziei instanței de apel a fost expediată participanților la proces conform scrisorii la 28 decembrie 2017 (f.d. 190), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

În susținerea recursului, Alexandr Manjara, prin intermediul avocatului Alexandru Bargan a indicat că consideră neîntemeiate hotărârile instanțelor de judecată, deoarece prejudiciul material cauzat nu a fost încasat în conformitate practica judiciară, în cauze similare fiind încasate sume mult mai mari.

De asemenea, a mai invocat reclamantul că, instanțele eronat au dispus spre încasare și prejudiciul material cauzat prin atragerea la răspundere penală ilegal, deoarece cheltuielile real suportate au fost într-un quantum mai mare, fiind reale și necesare.

Totodată, a invocat reclamantul că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat prevederile legale, au aplicat o lege care nu trebuia aplicată, și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Ministerul Justiției al RM în susținerea recursului a indicat că, consideră neîntemeiată decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, a apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a probelor anexate la materialele cauzei.

Susține recurentul că, instanțele ierarhic inferioare, la adoptarea soluției judecătorești, au aplicat eronat normele de drept material cu privire la determinarea aplicabilității prevederilor Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 la circumstanțele invocate în speța examinată. Or, în astfel de circumstanțe, instanța de apel urma să respingă integral cererea de chemare în judecată înaintată cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală, pe motiv că prevederile Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 sunt inaplicabile acțiunii înaintate.

În contextul celor relatate, constată cu certitudine că instanțele absolut neîntemeiat și contrar prevederilor legale a constatat ilegalitatea acțiunilor organelor de drept, fapt ce nu poate intra în sarcina instanțelor civile, or, litigiu de judecată întemeiat în baza Legii. 1545 este cu caracter civil și nu ține de competența instanței de judecată de a se expune pe marginea circumstanțelor ce țin de desfășurarea urmării penale.

Totodată indică că, prima instanță și instanța de apel nu a constatat și nu a elucidat circumstanțele importante pricinii pe deplin, precum și și-a bazat decizia pe fapte neprobate. La acest capitol, fiind necesar de reținut că, nu au fost prezentate probe concludente, utile, veridice și legale în justificarea celor invocate, fapt ce contravine reglementărilor art. 118 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 19 februarie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților cererile de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Iar, la 12 martie 2018 Procuratura Generală a RM a depus referință la cererile de recurs declarate, prin care și-a exprimat opinia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului menționează că, Alexandr Manjara, prin intermediul avocatului Alexandru Bargan și Ministerul Justiției al RM în cererile de recurs nu au invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursurilor au fost verificate minuțios, la judecarea cauzei în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Alexandr Manjara, prin intermediul avocatului Alexandru Bargan și Ministerul Justiției al RM, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de Alexandr Manjara, prin intermediul avocatului Alexandru Bargan și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Iulia Sîrcu

judecători

Ion Druță

Galina Stratulat